უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე აჭარის რეგიონის ჟურნალისტებს შეხვდა

უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე კონსტანტინე კუბლაშვილმა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს მუშაობის შედეგები აჭარის რეგიონის მედიის წარმომადგენლებს გააცნო.

შეხვედრას ასევე დაესწრნენ ბათუმის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლეები. ბოლო კვლევის თანახმად, რომელიც საერთაშორისო ორგანიზაციების მხარდაჭერით 2011 წლის მაისში ჩატარდა, მოქალაქეების დიდი ნაწილი ენდობა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოში გამოკითხული რესპოდენტების 68 პროცენტი აცხადებს, რომ სრულად ენდობა სასამართლოს, ხოლო 16,9 პროცენტი სასამართლოს მიმართ ნაწილობრივ ნდობას აფიქსირებს.

ასევე, მაღალია სასამართლოს მომსახურებით კმაყოფილი მოქალაქეების რიცხვი.

როგორც უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარემ ჟურნალისტებს განუცხადა: "სწორედ ბათუმის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების დამსახურებაა, რომ მოსახლეობის დიდი ნაწილი ენდობა სასამართლოს. ეს იმითაც დასტურდება, რომ სასამართლოში შემოდის ძალიან ბევრი სარჩელი სამოქალაქო და ადმინისტრაციულ საქმეებზე. 2010 წელს, წინა წელთან შედარებით, 42 პროცენტით გაიზარდა სასამართლოში შემოსული სამოქალაქო, ხოლო 99 პროცენტით- ადმინისტრაციული საქმეების რაოდენობა. ეს ფაქტი და ასევე საქმეების გასაჩივრების დაბალი პროცენტი, მიუთითებს, რომ მოქალაქეების ნდობა სასამართლოს მიმართ გაზრდილია და ჩვენი სურვილია, რომ ეს ნდობა უფრო მაღალი იყოს"

შეხვედრის შემდეგ ჟურნალისტებისთვის გაიმართა მიღება.

უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარემ გამარჯვებულები დააჯილდოვა

საქართველოს უზენაეს სასამართლოში იმიტირებული პროცესების ჩემპიონატში გამარჯვებული გუნდების დაჯილდოება გაიმართა.

პროექტი "ევროპის იურისტ სტუდენტთა ასოციაცია საქართველოს" მიერ იყო ორგანიზებული და მისი პარტნიორია საქართველოს უზენაესი სასამართლო.

ეს პროექტი საქართველოში ჩატარებულ პროცესთა შორის ყველაზე მასშტაბურია. პროექტში მონაწილეობის მიღება შეეძლოთ იურიდიული ფაკულტეტის სტუდენტებსა და ახალგაზრდა იურისტებს.

მსგავსი პროექტები ხელს უწყობს მომავალ იურისტებში ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოსთვის აუცილებელი უნარ-ჩვევების გამომუშავებას.

პროექტის ფარგლებში ჩატარდა 6 პროცესი და გამოვლინდნენ ფინალისტი გუნდები.

საქართველოს უზენაეს სასამართლოში გაიმართა ფინალი და ნაფიცი მსაჯულების ვერდიქტის საფუძველზე გამოვლინდა პროექტის საბოლოო გამარჯვებული გუნდი. გამარჯვებულ გუნდებსა და საუკეთესო მონაწილეს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე კონსტანტინე კუბლაშვილმა და პირველმა მოადგილე ზაზა მეიშვილმა გადასცეს სერთიფიკატები და სხვადასხვა პრიზები. ფინალის შემდეგ გაიმართა პროექტის დახურვა.

უზენაესი სასამართლო პარტნიორობს და ხელს უწყობს ყველა იმ პროექტის წარმატებით განხორციელებას, რომლებიც სტუდენტებში პროფესიულ უნარ-ჩვევებს განავითარებს.

აჭარის სასამართლო სისტემა

ისტორიული წყაროებით ცნობილია, რომ 1946 წლის 15 მარტიდან შეიქმნა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის იუსტიციის სამინისტრო და ამავე წელს შეიქმნა ბათუმის სახალხო სასამართლოც, რომელმაც ამ სახელწოდებით 1997 წლის ოქტომბრამდე იარსება. საქართველოს პრეზიდენტის 1997 წლის 14 ოქტომბრის N651 ბრძანებულებით, ბათუმის სახალხო სასამართლოს შეეცვალა სახელწოდება და ეწოდა ბათუმის საქალაქო სასამართლო, რომელიც 2006 წლამდე ფუნქციონირებდა ბათუმში, ჯავახიშვილის ქ. №5-ში.

შენობაში, სადაც ამჟამად ბათუმის საქალაქო სასამართლოა განთავსებული მე-20 საუკუნის 20-30-იანი წლებიდან ფუნქციონირებდა სასტუმრო "პირველი მაისი".

2006 წლის 19 აპრილს ბათუმის სახელმწიფო ქონების აღრიცხვისა და პრივატიზების სამმართველოს ბრძანებით შენობა სამსახურებრივი ფუნქციის განხორციელების მიზნით, უვადო სარგებლობის უფლებით, გადაეცა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს.

2006 წელსვე განხორციელდა შენობის რეკონსტრუქცია და სასამართლომ მუშაობა გააგრძელა განახლებულ და თანამედროვე ტექნიკით აღჭურვილ შენობაში შემდეგ მისამართზე: ბათუმი, სტეფანე ზუბალაშვილის ქ. 30.

ბათუმის საქალაქო სასმართლოში ფუნქციონირებს 7 თანამედროვე აპარატურით აღჭურვილი სხდომის დარბაზი: 3 სისხლის და 4 სამოქალაქო-ადმინისტრაციული საქმეების განსახილველად.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს არქივში ინახება სასამართლოში განხილული საქმეები 2006 წლიდან დღემდე, ხოლო 2005 წლის ჩათვლით ყველა კატეგორიის საქმე გადაგზავნილია საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საერთო სასამართლოების დეპარტამენტის არქივში (მის: ქობულეთი, თავისუფლების ქ. 21 ტელ: (8-426) 6-62-08; 6-62-79).

სასამართლოში მიმდინარე რეფორმის ერთ-ერთი პრიორიტეტი სასამართლოების გაერთიანება და მაგისტრატი სასამართლოების გამართული ფუნქციონირებაა.

საქართვლოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 2009 წლის 7 აგვისტოს გადაწყვეტილებით შეიქმნა ბათუმის საქალაქო სასამართლო, რომლის სამოქმედო ტერიტორია განისაზღვრა თვითმმართველი ქალაქის - ბათუმისა და ქობულეთის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული საზღვრებით.

ქობულეთის მაგისტრატი მოსამართლე პირველი ინსტანციის წესით განიხილავს მის განსჯადობას მიკუთვნებულ სისხლის, სამოქალაქო და ადმინისტრაციული კატეგორიის საქმეებს. იმავდროულად, მაგისტრატ მოსამართლეს უფლება აქვს, საჭიროების შემთხვევაში, განიხილოს ბათუმის საქალაქო სასამართლოს განსჯადი საქმეებიც.

აჭარაში ასევე, მოქმედებს ხელვაჩაურის რაიუნული სასამართლო, რომლის დაქვემდებარებაშიცაა ქედის, შუახევის და ხულოს მაგისტრატი სასამართლოები.

სასამართლოს ქრონიკა
11 ივლისი, 2011 წელი

მიმართეთ სასამართლოს და დაიცავით თავი მოძალადისგან

ოჯახური ძალადობის სტატისტიკა მთელი მსოფლიოს მასშტაბით შემაშფოთებელია. აშშ-ს გამოძიების ფედერალური ბიუროს მონაცემებით, ქვეყანაში ყოველწლიურად ორი ათასზე მეტი ადამიანი მოკლულია ოჯახის წევრის ან უახლოესი პარტნიორის მიერ და ეს ტენდენცია წლების მანძილზე უცვლელი რჩება. საქართველოში კანონი "ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დაცვის და დახმარების შესახებ" რამდენიმეწელია უკვე მომქედებს, თუმცა მისი არსებობა ბევრმა არც იცის.

ქართულ რეალობაში ოჯახური ძალადობის თემა მართალია, აქტუალურია, თუმცა ბევრი მსხვერპლი ვერ ბედავს სასამართლოს მიმართოს ან უბრალოდ, არ იცის, რომ არსებობს კანონი, რომელიც მათ მოძალადისგან დაიცავს.

საქართველოში კანონი "ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ" 2006 წლის მაისში მიიღეს. ქართული კანონმდებლობა ოჯახის წევრთა უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვისა და ფიზიკური და ფსიქოლოგიური ხელშეუხებლობის პარალელულად, ოჯახში ძალადობის გამოვლენის, აღკვეთისა და თავიდან აცილების მექანიზმებსაც ითვალისწინებს.

ოჯახში ძალადობის შემთხვევაში, მსხვერპლის დაცვის დროებითი ღონისძიებები განისაზღვრება "შემაკავებელი ორდერით," რომელსაც პოლიციის უფლებამოსილი თანამშრომელი გამოსცემს. აქტი 24 საათის განმავლობაში დასამტკიცებლად სასამართლოს წარედგინება. სასამართლო წარდგენიდან 24 საათის განმავლობაში განიხილავს ორდერის მიზანშეწონილობის საკითხს და იღებს გადაწყვეტილებას მისი დამტკიცების ან დამტკიცებზე უარის თქმის შესახებ. "დამცავი ორდერი" გამოიცემა სამი თვით და მისი ვადის გაგრძელების ან შემცირების საკითხს სასამართლო განსაზღვრავს.

საშინაო ძალადობის საქმეებში სასამართლოს მიზნებია: ძალადობის შეწყვეტა; შეურაცხყოფილი მხარის დაცვა; ბავშვებისა და ოჯახის წევრების დაცვა; საზოგადოების დაცვა; მოძალადის პასუხისგებაში მიცემა; მოძალადის რეაბილიტაცია; შეურაცხყოფილი მხარისთვის ზარალის ანაზღაურება და რაც მთავარია, საზოგადოებითვის იმის თქმა, რომ საშინაო ძალადობა არ იქნება შეწყნარებული.

ოჯახური ძალადობის შემთხვევაში "დამცავი ორდერის" გამოცემის მოთხოვნის უფლება

აქვს მსხვერპლს, აგრეთვე მისი ოჯახის წევრს ან მსხვერპლის თანხმობით პირს, რომელიც მსხვერპლს სამედიცინო, იურიდიულ, ფსიქოლოგიურ დახმარებას უწევს, ხოლო ბავშვის მიმართ ძალადობის შემთხვევაში, ასევე მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს.

საშინაო ძალადობის საქმეებში სასამართლო ინტერვენციის მიზნებია: ძალადობის შეწყვეტა; შეურაცხყოფილი მხარის დაცვა; ბავშვებისა და ოჯახის წევრების დაცვა; საზოგადოების დაცვა; მოძალადის პასუხისგებაში მიცემა; მოძალადის რეაბილიტაცია; შეურაცხყოფილი მხარისთვის ზარალის ანაზღაურება და რაც მთავარია, საზოგადოებითვის იმის თქმა, რომ საშინაო ძალადობა არ იქნება შეწყნარებული.

საქართველოში ახალი კანონის ამოქმედების შემდეგ არა ერთმა მსხვერპლმა მოახერხა მოძალადე ოჯახის წევრის ან პარტნიორისგან კანონიერად თავის დაცვა. სასამართლოებში ასეთი საქმეები ჯერჯერობით მცირეა, მაგრამ შემოგთავაზებთ ქართული მართლმსაჯულების მიერ განხილულ რამდენიმე პრეცედენტულ საქმეს.

"გმადლობთ!" - სასამართლოში დატოვებული ჩანაწერი

მსხვერპლისა და მოძალადის ისტორია, რომელიც სასამართლომ განიხილა მამა-შვილს ეხება. Mმამის ძალადობისგან შეწუხებულმა გოგონამ საპატრულO პოლიცია გამოძახა და მათთვის მიცემულ ახსნა-განმარტებაში განაცხადა: "ვცხოვრობ დედის სახელზე გაფორმებულ ბინაში. მამაჩემი დედასთან ოფიციალურად არის განქორწინებული. მამა ამოვიდა სახლში და ჯერ სიტყვიერი, შემდეგ კი ფიზიკური შეურაცხყოფა მომაყენა. გამარტყა სახეში, რის შემდეგაც გამოვედი სახლიდან და პატრული გამოვიძახე. მამის მხრიდან მსგავს ქმედებებს სხვა დროსაც ჰქონდა ადგილი. რამდენჯერმე გავაფრთხილე კიდეც, რომ შესაბამის ზომებს მივიღებდი და გამოვიძახებდი საპატრულო პოლიციას."

პატრულმა შემაკავებელი ორდერი ადგილზე შეადგინა და დასამტკიცებლად სასამართლოში გადააგზავნა.

სასამართლო სხდომაზე გამოცხადებული მამა ნაწილობრივ დაეთანხმა შვილის ბრალდებებს, თუმცა განმარტა, რომ კონფლიქტის მიზეზი თავად ქალიშვილის ქცევა გახდა, რომელიც საკმაოდ აგრესიულად იყო განწყობილი მამის მიმართ. მამამ განაცხადა, რომ შვილის რთული ხასიათის გამო ერიდება მასთან ურთიერთობას და დროის უმეტეს ნაწილს თავის კუთვნილ კომერციულ ფართში ატარებს, სახლში კი, სადაც შვილი ცხოვრობდა, მხოლოდ მოსაწესრიგებლად და საჭმელად მიდიოდა.

რუსთავის სასამართლომ დადასტურებულად მიიჩნია, რომ ადგილი ჰქონდა მამის მხრიდან შვილზე, ანუ მსხვერპლზე ფსიქოლოგიურ და ფიზიკურ ძალადობას. მოსამართლემ დაამტკიცა მოძალადეზე გაცემული შემაკავებელი ორდერი და მას 10 დღის განმავლობაში აეკრძალა იმ სახლთან მიახლოება, სადაც შვილი ცხოვრობდა. თავის მხრივ, მსხვერპლს მიეცა 10-დღიანი ვადა დამცავი ორდერის მიღების შესახებ სასამართლოში განცხადების შესატანად. მხარეებს განემარტათ, რომ მხარეთა შერიგება არ აუქმებს შემაკავებელ ორდერს, თუ ოჯახში ძალადობის ფაქტი ლახავს სხვა წევრთა, განსაკუთრებით კი, შვილების ინტერესებს.

აღსანიშნავია, რომ სასამართლოს მიერ განხილულ საქმეში დარჩა მამის მსხვერპლი შვილის ჩანაწერი, რომელიც მან სხდომის ბოლოს წაიკითხა:

"სასამართლოს ეს გადაწყვეტილება ჩემთვის უაღრესად მნიშვნელოვანია, ვინაიდან, წლები დამჭირდა გავთავისუფლებულიყავი და თავიდან ამეშორებინა ის დამთრგუნველი და არაადამიანური გრძნობა, რომელიც მსხვერპლს მუდამ თან სდევს. გმადლობთ!"

ორდერი მოძალადე ქმრისთვის

რუსთავის სასამართლომ კიდევ ერთი საქმე განიხილა. ნ.ნ. და ლ.ლ. არარეგისტრირებულ ქორწინებაში იმყოფებოდნენ. ერთად ცხოვრებისას შვილი შეეძინათ, თუმცა მალევე დაშორდნენ და ქალი მშობლების სახლში გადავიდა საცხოვრებლად. ყოფილმა მეუღლემ, რომელიც ნასვამი იყო, ცოლს მიაკითხა და შერიგებას სთხოვა, რაზეც უარი მიიღო. განაწყენებულმა კაცმა ქალს ხმამაღალი ყვირილი და გინება დაუწყო. ემუქრებოდა, თუ არ შემირიგდები, არ მოგასვენებ, ყოველდღე მოვალო. შემდეგ მან ქალს ფიზიკური შეურაცხყოფაც მიაყენა. მსხვერპლი იძულებული გახდა საპატრულო პოლიციისთვის მიემართა.

სასამართლო სხდომაზე გამოცხადებული მოძალადე ნაწილობრივ დაეთანხმა პატრულის მიერ გაცემულ შემაკავებელ ორდერში მითითებულ გარემოებებს, თუმცა განაცხადა, რომ ნასვამი იყო, შერიგების მიზნით მივიდა ყოფილ მეუღლესთან, რომლის უარმაც ისე გაანაწყენა, რომ თავი ვერ შეიკავა უცენზურო გამონათქვამებისგან. ცემის ფაქტი კი უარყო.

სასამართლო გაეცნო საქმის მასალებს, მოუსმინა მხარეთა ახსნა-განმარტებებს და დაადგინა, რომ ადგილი ჰქონდა ფსიქოლოგიურ და ფიზიკურ ძალადობას მსხვერპლის მიმართ, ანუ შემაკავებელი ორდერის შედგენისას არსებობდა ყველა ის გარემოება, რაც მას საფუძვლად დაედო.

სასამართლომ დაამტკიცა პატრულის მიერ გამოცემული შემაკავებელი ორდერი და მოძალადე ყოფილ ქმარს 30 დღის განმავლობაში აეკრძალა იმ სახლთან მიახლოება, სადაც მსხვერპლი ცხოვრობდა. თავად მსხვერპლს კი 30-დღიანი ვადა მიეცა სასამართლოში დამცავი ორდერის მიღების შესახებ განცხადების შესატანად. თუ მსხვერპლი ამ ვადაში დამცავ ორდერს არ მოითხოვს, შემაკავებელი ორდერის მოქმედება 30 დღეში შეწყდება.

დავა რძალ-დედამთილს შორის

რძალ-დედამთილს შორის მიმდინარე დავის გამო, დედამთილმა სასამართლოს დამცავი ორდერის გაცემაზე განცხადებით მიმართა. განცხადებაში მითითებული იყო, რომ რძლის დამოკიდებულება დედამთილის მიმართ არის აგრესიული, აყენებს სიტყვიერ და ფიზიკურ შეურაცხყოფას. დედამთილს ამის გამო სახლიდან წასვლა და ღამის გათევა ნათესავებთან უწევს. ნათესავთან თავშეფარებულ დედამთილს რძალმა მიაკითხა და კვლავ მიაყენა შეურაცხყოფა. ხანდაზმულ ქალს ნერვიულობაზე წნევამ აუწია და სასწრაფოს გამოძახება გახდა საჭირო. ნათესავები ამ ინცინდენტის მოწმეები გახდნენ.

სასამართლომ დედამთილის განცხადება ხარვეზების გამოსწორების შემდეგ წარმოებაში მიიღო და მისი განხილვა დახურულ სასამართლო სხდომაზე დანიშნა.

სხდომაზე ორივე მხარე გამოცხადდა. რძალი არ დაეთანხმა განცხადებაში მოყვანილ ფაქტებს და წარადგინა სამედიცინო ცნობა, რომლის მიხედვითაც, დედამთილს ფსიქიკური მდგომარეობის გამო სისტემატიური მკურნალობა ესაჭიროებოდა. მისი განმარტებით, მას დედამთილისთვის არასოდეს მიუყენებია ფიზიკური შეურაცხყოფა და არც ბინაში ცხოვრება აუკრძალავს.

სასამართლომ საქმის მასალების შესწავლის შემდეგ დამცავი ორდერის გაცემის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღო. დადასტურდა, რომ რძლის მხრიდან დედამთილზე მართლაც ჰქონდა ადგილი ფიზიკურ და ფსიქოლოგიურ ძალადობას, ასევე საკუთრებით სარგებლობის ხელშეშლას. რძალი მიჩნეულ იქნა მოძალადედ, მასზე გაიცა დამცავი ორდერი სამი თვის ვადით და აეკრძალა დედამთილზე რაიმე სახის ძალადობა ან ბინით სარგებლობის შეზღუდვა...

ჩანართი მომზადებულია პროექტის "სასამართლო ხელისუფლების მხარდაჭერა" ფარგლებში, რომელსაც ახორციელებს გაეროს განვითარების პროგრამა (UNDP).

გამოცემაში გამოთქმული მოსაზრებები ეკუთვნით მათ ავტორებს და შესაძლოა არ ემთხვეოდეს გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მოსაზრებებს.

UNDP Georgia